

İNFORMASIYA TEXNOLOGİYALARININ TƏHSİLDƏ ROLU

Xudayarov T.F.

(BDU, Tətbiqi riyaziyyat və kibernetika fakültəsi)

tebrizxudayarov@gmail.com

Xülasə. *İşdə Təhsildə informasiya texnologiyalarının tətbiqləri tədqiq olunmuşdur. Tədqiqat, insanları bu məlumat əsrində lazım olan keyfiyyətlərə uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə informasiya texnologiyalarının təhsil sistemlərinə daxil edilməsinin üstünlüklərini müəyyənləşdirməyə yönəldilmişdir. Bu tədqiqatın nəticələri informasiya texnologiyalarının təhsil sahəsinə sürətlə yayılmasına diqqəti cəlb edir. IT inkişafı nəticəsində baş verən mühüm dəyişikliklər, siniflərdə əsas dəyişikliklərin mənbəyi olması.*

Açar sözlər: *Təhsildə IT, Sinifdənkənar öyrənmə, Elektron kitabxana, Video konfranslar, Təhsilin əlçatanlığı.*

İnformasiya texnologiyaları öyrənmə prosesinə və onun tətbiqi metodlarına, emalına, ötürülməsinə və s. inkişafına kömək edir. IT məlumatların toplanması, təşkili, saxlanması, dərc edilməsi və istifadəsini əhatə edir. Səs, şəkil qrafiki, video, mətn, ədəd tipli məlumatları kompüter vasitəsi ilə realizə edirik. IT inkişafı nəticəsində baş verən mühüm dəyişikliklər, siniflərdə əsas dəyişikliklərin

mənbəyi oldu. Ən əhəmiyyətli dəyişikliklər bu texnologiyanın şagirdlərə və tələbələrə sinifdənkənar özləri öyrənməyə imkan yaratdığına əsas verir və öyrənmə həvəslərinin artmasına səbəb oldu. İnformasiya Texnologiyaları (IT), təhsil sisteminin effektivliyini və səmərəliliyini artırmaq üçün hazırlanmış, ümumilikdə qəbul edilmiş bir tədris vasitəsidir. İnformasiya texnologiyaları ilə işləmək - şagirdlərə, müəllimlərə, digər məktəblər və tələbələrə dəyərli əlaqə yaratmaq və dünyanın hər yerində mütəxəssislər şəbəkəsi yaradır [1].

Bu bağlantılar məktəb gününü əsl dünya aktuallığı hissi ilə artırır və təhsil ictimaiyyətini genişləndirir. İnformasiya və rabitə texnologiyasındakı irəliləyişlər tələbələrin hər mövzuda öyrəndiklərini tətbiq etməyə və global işçi qüvvəsində öz yerlərini tapmağa hazırlamaqda mühüm rol oynayır.

Bir çox müəllimlər texnologiyanın hər fənnə tətbiqi yollarına baxır və tələbələrin onlara yaxınlaşma tərzini dəyişdirir. Bir vaxtlar kağız üzərində

olanları rəqəmsal şəkildə təşkil etməklə, vacib məlumatları asanlıqla əldə etmək və qərar qəbul etməkdə dəyərli bir vasitə əldə etmək imkanımız var. Bir çox kitabxana məlumatı asanlıqla əldə etmək və təhsil prosesini daha rahat etmək üçün rəqəmsal verilənlər bazasından istifadə edir. Bu, həm də müəllimlərin video konfranslar vasitəsilə həmkarları ilə ünsiyyət qurması, qeydlərin saxlanması məlumat əldə etmək və məlumat toplamaq, daha effektiv və interaktiv dərslər planlaşdırmaq üçün daha çox mediaya zəngin ərizə və proqramlardan istifadə etmək imkanı yaratdı [2].

İnformasiyanın təhsildə tətbiqinin aşağıdakı təsirlərini qeyd edə bilərik.

1. İnformasiya texnologiyası həm tədris, həm də öyrənməyi asanlaşdırdı. İnformasiya Texnologiyalarının sinifdə istifadəsi uzun darıxdırıcı mühazirələrin ənənəvi metodlarını geridə qoydu.
2. İnformasiya Texnologiyaları müəllimlərə və rəhbərliyə sinifdəki bütün tələbələrə izləməyə kömək edir.
3. Rəqəmsal Kitablardan istifadə edərək təhsil: Artıq bir çox məktəb şagirdləri test, ev tapşırığı və tapşırıqlarını təqdim etmək üçün informasiya texnologiyalarından istifadə etməyə təşviq edərək siniflərini rəqəmsallaşdırdı.
4. İnformasiya Texnologiyaları təhsili əyləncəli və maraqlı etmişdir. Bu günün müasir dünyasında hər bir tələbə kompüter, planşet və mobil telefondan necə istifadə etməyi bilir. İnformasiya texnologiyasından interaktiv seanslar məqsədi ilə planşet və kompüterləri sinif otağına daxil etmək, müvafiq videoları görmək, bilik paylaşmaq üçün məşhur olan Facebook və ya WhatsApp xüsusi tətbiqlərini istifadə edərək sual və tapşırıq həll etməklə bu asılılığı müsbət istiqamətə yönəltmək üçün istifadə edilə bilər.
5. İnformasiya Texnologiyaları təhsili bütün tələbələr üçün əlçatan etmişdir. Virtual sinif otağının tətbiqi ənənəvi sinif metodologiyasını tamamilə sıradan çıxartdı. Artıq bu irəliləyiş sayəsində bir tələbə dünyanın hər yerindən mühazirələrə qatılır, ehtiyac duyduğu şey yaxşı bir internet bağlantısı və şəxsi kompüteridir. Bu texnologiya tələbəyə istədikləri günün istənilən hissəsində öz rahatlıq zonalarında təhsil almağa imkan verir [3].

Ədəbiyyat

1. <https://www.dailyonweb.com/Technology/Role-of-Information-Technology-in-Education.html>
2. https://www.researchgate.net/publication/26507869_Role_of_information_technologies_in_teaching_learning_process_Perception_of_the_faculty
3. <https://oneworldclassroom.net/6-uses-of-information-technology-in-education/>